

# ESPURNES BARROQUES

MÚSICA I  
EXPERIÈNCIES  
AL TERRITORI  
BARROC

## Els somnis d'Enees

ORQUESTA BARROCA DE SEVILLA

R. FAUS i N. AREN



Diumenge 17 de maig del 2026, 18:30h.

---

Església dels Àngels  
CASSERRES (BERGUEDÀ)

# Valora'ns

Escaneja aquest codi QR i valora els concerts  
d'Espurnes Barroques 2026:



LA TEVA OPINIÓ ENS  
AJUDA A MILLORAR.

GRÀCIES!

Espurnes Barroques és membre de:



JM Catalunya



Coordinadora  
Catalana de Fundacions

# Programa

---

## I. Prefaci

**Jean-Féry Rebel** (ca.1666-1747)

Fantaisie (1729)

I. Grave

## II. Pròleg

*L'edat d'or*

**Jean-Féry Rebel**

Trio sonata n. 6 en Sol menor, 'L'Immortelle', de *Recueil de 12 sonates* (1712)

Lentement – Gay/Gravement – Gay – Gay

**Alessandro Scarlatti** (1660-1725)

"Idol mio, gran pena è questa", de la Cantata *Tu parti, idolo amato*, H. 739 (1702)

## III. Els somnis d'Enees

*El somni d'Hèctor*

**Jean-Féry Rebel**

Trio sonata n. 5 en Re Major, 'La Pallas', de *Recueil...*

Lentement – Gay/Lentement – Gravement – Viste

**Juan Francés de Iribarren** (ca.1699-1767)

Aria al Santísimo: "Arde el furor intrépido" - Allegro Spiritoso (1751)

*El somni dels Penats a Creta*

**Jean-Féry Rebel**

Trio sonata n. 3 en Si bemoll Major, 'L'Apollon', de *Recueil...*

Gay – Gay – Récit. Lentement – Viste – Lentement – Gay

**Sebastián Durón** (1660-1716)

"Ondas, riscos, peces, mares", de *Veneno es de amor la envidia* (1711)

## *El somni del déu Tíber*

### **Jean-Féry Rebel**

Trio sonata n. 2 en Fa Major. 'La Venus', de Recueil...

Lentement – Gay – Lentement – Gay/Lentement

### **José de Nebra (1702-1768)**

Cantada *Entre cándidos, bellos accidentes* (c. 1740)

Entre cándidos, bellos accidentes (recitatiu)

Al tierno esposo amante

Del mar del mundo horrible y alterado (recitatiu)

Del piélagó violento

## **IV. Postfaci**

### **Jean-Féry Rebel (ca.1666-1747)**

Fantaisie (1729)

I. Grave - II. Chaconne

Autor dels textos recitats: Manuel Yruela

Guió i revisió: Josep Barcons

**Durada aproximada: 90' sense pausa**

# Notes al programa

---

La història de la música occidental és, en essència, la història d'una recerca: la d'un llenguatge capaç de traduir la inefable experiència humana en sons. En l'univers del Barroc, aquesta recerca trobà en la retòrica la seva eina més poderosa, una disciplina que permetia als compositors pintar conceptes abstractes i estats de l'ànima amb la precisió del pinzell. El programa que avui ens ocupa proposa un viatge especular en què el mite clàssic —el periple d'Enees cap a un destí incert després de la caiguda de Troia— s'entrellaça amb l'evolució de la sonata i la cantata, dos gèneres que, partint d'Itàlia, colonitzaren el gust europeu, tot transformant-se en vehicles d'una expressivitat gairebé pictòrica.

L'eix instrumental d'aquest recorregut reposa en la figura de **Jean-Féry Rebel**, un creador la gosadia harmònica i rítmica del qual desafia fins i tot l'oïda del seu temps. Alumne predilecte de Lully i figura clau a la cort de Lluís XIV, Rebel fou un dels pioners a introduir a França la sonata en trio d'arrel italiana, però ho féu sense renunciar a l'elegància i a la dansa pròpies del gust francès. Així, les sonates publicades el 1712 que s'integren en aquest programa funcionen com autèntics retrats psicològics o pintures de caràcter, tan típiques de la tradició francesa. La col·lecció inclou set tríos per a dos violins i baix continu —on s'explicita la presència d'una viola de gamba, escrita a part, de manera que en ocasions la textura és de quartet— i cinc duos per a violí i baix. És a dir, es tracta del venerable model de la sonata a tres parts i de la sonata, més nova, per a un instrument solista acompanyat. Tot i haver estat publicades el 1712, Sébastien de Brossard informà que les obres daten de 1695, fet que les fa encara més modernes. De fet, en la seva *Comparaison de la musique italienne et de la musique française*, La Cerf de la Viéville ja en parla, tot comentant que Rebel infongué a aquestes obres el "foc i geni italià", però equilibrant-los amb la "saviesa i dolcesa franceses".

Malgrat la reticència local, els models corellians il·luminen aquestes peces en la seva alternança de temps lents i ràpids, de passatges homofònics i imitatius, sempre animats per un vigor rítmic d'inconfusible *italianità*. De les quatre sonates incloses en el programa d'avui, *L'Immortelle*, *La Pallas* i *La Venus* semblen seguir els models de la sonata da chiesa, mentre que *L'Apollon* és més propera a la sonata da camera en la seva successió d'aires dansables contrastats, cosa que li atorga una aparença més francesa.

Si Rebel representa la innovació instrumental, el bloc vocal del programa il·lustra la fascinant migració de la cantata italiana cap a la península Ibèrica i la posterior transformació. El model establert per Alessandro Scarlatti a Nàpols —l'alternança de recitatiu i ària da capo— es convertí en l'estàndard d'or de l'època. A "Idol mio, gran pena è questa", Scarlatti destil·la l'essència de l'abandonament i el destí, temes centrals en la peripècia d'Enees.

És una música d'afectes continguts però profunds, amb la línia vocal seguint clarament les inflexions de la parla davant la pèrdua, un lament que ressona amb l'ombra d'Hèctor empenyent l'heroi cap al seu destí.

El model scarlattinià viatjà a Espanya i fou assumit, entre d'altres, per **José de Nebra**, figura central del segle XVIII. Nebra, que visqué immers en el bulliciós ambient teatral madrileny, trasllada la vivacitat de l'escena a l'àmbit sacre. La seva cantata *Entre cándidos, bellos accidentes*, tot i estar dedicada al Santíssim, adopta l'estructura operística de la cantata profana. L'obra pot ser datada de començaments de la dècada de 1740 i ha sobreviscut als arxius de la catedral de Guatemala, fet que testimonia l'enorme projecció de la seva música al Nou Món. Nebra articula l'obra mitjançant dos recitatius de caràcter funcional, que serveixen per situar l'escena teològica i afectiva, i dues àries de contrastos acusats. "Al tierno esposo amante" es recrea en la tendresa i el sentiment a través d'una música propera a l'estil galant, en la recerca d'una lluminositat gairebé pastoral, marcada per la línia ornamentada del primer violí. Tanmateix, després d'un segon recitatiu que descriu l'agitació "del mundo horrible y alterado", Nebra desplega tota la seva versatilitat dramàtica en la segona ària, "Del piélago violento", que abandona la placidesa per abraçar un virtuosisme de gust operístic que inclou grans salts intervàlics, notes repetides i exigents agilitats.

La retòrica de l'afecte assoleix el seu clímax amb **Juan Francés de Iribarren**. En la seva ària *Arde el furor intrépido*, el compositor desplega un arsenal de recursos que sembla prefigurar l'impuls de l'*Sturm und Drang*. La introducció instrumental és una pintura de flames: escales descendents en fusas i arpegis agitats que dibuixen el furor de l'enemic, que no és altre que Satanàs. Iribarren utilitza salts intervàlics extrems en la veu per representar l'obstinació, tot contrastant-los magistralment amb la distensió harmònica que aporta la dolcesa angèlica i la benevolència i generositat divines representades pels melismes que s'allarguen sobre el verb "da". És la música com a exegesi, detinguda a subratllar el sentit de cada paraula.

Davant d'aquesta agitació externa, **Sebastián Durón** ens ofereix en el lament "Ondas, riscos, peces, mares" una dimensió molt més ombrívola i estàtica de la desventura. Pertanyent a la sarsuela mitològica *Veneno es de amor la envidia* (c. 1705-1711), aquesta peça lenta és una apel·lació desesperada als elements. La natura no es presenta ara com una amenaça, sinó que és testimoni mut de la tragèdia personal, possiblement a causa dels gelos. La música de Durón, carregada d'una melangia purament hispana, atura el temps per recordar-nos que, com li succeí a Enees, el camí cap al paradís és sembrat d'obstacles, renúncies i pèrdues irreparables.

**Alessandro Scarlatti: "Idol mio, gran pena è questa"  
de la Cantata *Tu parti, idolo amato*, H. 739**

Idol mio, gran pena è questa  
Di vederti allontanar.

Il dolore è di chi resta,  
E chi parte pena poco  
Perché trova in ogni loco  
Chi diverte il suo penar.

Amor meu, quina gran pena és aquesta  
de veure com t'allunyes.

El dolor és de qui es queda;  
qui se'n va, pateix poc,  
perquè troba a qualsevol lloc  
qui li alleugi el dolor.

**Juan Francés de Iribarren:  
*Arde el furor intrépido*, aria al Santísimo**

Arde el furor intrépido  
del enemigo osado,  
furioso y obstinado,  
al ver que Dios benéfico  
su Cuerpo al hombre da,  
Dios benéfico,  
Dios magnánimo,  
en ese Pan Angélico,  
su Cuerpo al hombre da.  
Pues si su astucia el tósigo  
previno en un bocado,  
Dios fino enamorado  
la vida eterna ansioso,  
franquea en ese altar.

**Sebastián Durón: "Ondas, riscos, peces, mares"  
de *Veneno es de amor la envidia***

Ondas, riscos, peces, mares,  
sí os apiadan mis pesares,  
tened lástima de mí.  
Pues en igual desventura,  
naciendo a ser hermosura,  
a ser estrago nací.

**José de Nebra:  
*Entre cándidos, bellos accidentes*, cantada**

Recitado  
Entre cándidos, bellos accidentes,  
quien hasta el fin amó se muestra fino,  
salud siendo a las gentes  
que a comer llegan el manjar divino.  
Mas, ¡ay! de quien errante peregrino  
al recibirte vago se divierte,  
pues si a la vida anhela, hallará muerte.

Aria  
Al tierno esposo amante  
tu pecho enamorado  
adórele constante,  
pues quiere ser amado  
con grato corazón.  
Tu espíritu le admita  
hoy con amor sincero,  
que aunque le ves cordero  
a veces es león.

Recitado  
Del mar del mundo horrible y alterado,  
iris es apacible y favorable,  
que guiando a un contento perdurable,  
de escollos mil te evita enamorado,  
sol es que te conduce con bonanza  
al puerto de la bienaventuranza.

Aria  
Del piélagos violento  
no temas la tormenta,  
si estrella que te alienta  
te guía a salvamento  
donde hay seguridad.  
Su influjo favorable  
feliz te hará y dichoso  
pues sabe al golfo undoso  
calmar la tempestad.

# Fitxa artística i biografies

---

## Orquesta Barroca de Sevilla

Martyna Pastuszka, *violí i direcció*

Ignacio Ramal, *violí*

Mercedes Ruiz, *violoncel*

Ventura Rico, *contrabaix*

Miguel Rincón, *arxillaüt*

Alejandro Casal, *clavicèmbal*

Rocío Faus, *soprano*

Nil Aren, *actor*

Una coproducció de:



## ORQUESTA BARROCA DE SEVILLA

L'Orquesta Barroca de Sevilla, amb 30 anys de trajectòria, se situa indiscutiblement en el primer nivell de les agrupacions espanyoles dedicades a la interpretació de la música antiga amb criteris historicistes.

La seva activitat artística es desenvolupa en els escenaris més importants d'Espanya i Europa, amb una presència destacada a Andalusia i especialment a Sevilla, on manté una temporada de concerts estable. Des de la seva fundació el 1995, ha comptat amb la col·laboració de figures internacionals com Gustav Leonhardt, Christophe Coin, Sigiswald Kuijken, Jordi Savall, Andrea Marcon, Giovanni Antonini, Monica Huggett, Diego Fasolis o Enrico Onofri, entre d'altres.

L'OBS ha enregistrat una àmplia col·lecció de repertori patrimonial andalús amb el seu segell OBS-Prometeo, a més de col·laborar amb segells com Harmonia Mundi, Lindoro, Almaviva i, més recentment, el segell belga Passacaille. Ha rebut guardons com el *Editor's Choice* de la revista *Gramophone*, *Excepcional de Scherzo*, *Ritmo Parade*, recomanacions de *Cd Compact i AudioClásica*, 5 estrelles de *Goldberg* o el *Melómano de Oro*, entre d'altres.

L'any 2011 li fou concedit el Premi Nacional de Música. També ha rebut el Premi Manuel de Falla (2010), el Premi FestClásica (2011) i una Distinció Honorífica de l'Ajuntament de Sevilla. L'OBS compta amb el suport del Ministeri de Cultura i l'Ajuntament de Sevilla, així com la col·laboració de la Junta d'Andalusia i la Universitat de Sevilla.

## ROCÍO FAUS

Soprano i violinista granadina, és titulada en cant líric per l'Escuela Superior de Canto de Madrid i el Conservatorio Luigi Cherubini de Florència, després d'obtenir el títol de violí solista al Conservatorio Victoria Eugenia de Granada.

Ha debutat al Teatro Real de Madrid en rols com Armida (*Rinaldo* de Händel), Miss Jessel (*The Turn of the Screw* de Britten) i com a protagonista a *Don Juan no existe* de Helena Cánovas, en coproducció amb el Gran Teatre del Liceu, el Teatro de la Maestranza i el Festival de Peralada. Destaca també la seva participació al Festival della Valle d'Itria de Martina Franca com a Ernestina a *La Scuola dei Gelosi*, així com el seu debut com a Musetta (*La Bohème*) als teatres Duse de Bolonya i als teatres de Budrio i Imola. Ha interpretat el paper de Rosita a *Luisa Fernanda* al costat d'Elīna Garanča, sota la direcció de Karel Mark Chichon, al Teatro Real i a l'Auditorio Alfredo Kraus, i pròximament debutarà com a Micaela (*Carmen*) als teatres Grande di Brescia, Sociale di Como i Donizetti de Bèrgam. Entre els seus pròxims compromisos hi ha produccions al Teatro de la Zarzuela i al Teatro Real amb títols com *El gitano por amor* i *Il trovatore*. En l'àmbit simfònic i de concert, ha interpretat el *Rèquiem* de Mozart sota la direcció de Karel Mark Chichon amb l'Orquesta Filarmónica de Gran Canaria, i la Novena Simfonia de Beethoven amb la Filharmònica de Sarajevo.

Ha estat guardonada amb diversos premis internacionals, destacant el triple reconeixement al 61è Concurs Internacional Tenor Viñas (2024). Actualment perfecciona la seva tècnica vocal amb Francisco Crespo i ha treballat amb mestres com Ana Luisa Chova, Giulio Zappa i Irene Alfageme.

## MARTYNA PASTUSZKA

Va néixer a l'Alta Silèsia (Polònia) i, al llarg dels anys, s'ha consolidat com una de les intèrprets més interessants del panorama europeu, tant en la seva faceta de directora d'orquestra com de directora d'òpera i oratori, concertino, solista i música de cambra. Al capdavant de l'orquestra que va fundar i d'una fundació dedicada a la promoció de joves artistes, es defineix a si mateixa com una emprenedora musical. Ha col·laborat com a concertino amb el Pygmalion Ensemble de Raphaël Pichon, Utopia de Teodor Currentzis, així com amb Le Concert de la Loge, Hofkapelle München, Capella Cracoviensis, Le Parlement de Musique i Le Concert Lorrain, entre d'altres. També ha actuat amb destacats conjunts barrocs com Collegium 1704 de Václav Luks i Collegium Vocale Gent de Philippe Herreweghe.

El 2012 va fundar {oh!} Orkiestra, conjunt d'època amb el qual actua regularment en festivals i sales de concert de prestigi, al costat de grans artistes. Durant l'última dècada, {oh!} Orkiestra i Martyna Pastuszka han estat artistes residents en diversos festivals, com el Bayreuth Baroque Opera Festival (2023), Actus Humanus (2020) i en una residència de quatre anys al NOSPR de Katowice (2016-2020). Ha estat nomenada directora artística en residència del Festival Misteria Paschalia de Cracòvia (2022), on, a més de programar tota l'edició, va participar en diversos programes, incloent-hi l'estrena mundial de l'oratori *Die Jünger zu Emaus* de Jacob Schuback. Aquest oratori s'inscriu en la tasca de recuperació de repertori que duu a terme amb {oh!} Orkiestra, amb la qual ha reviscut títols com *Arminio* de Hasse, *Gismondo, re di Polonia* i *Alessandro nell'Indie* de Vinci, *Didone abbandonata* de Sarri o *Venceslao* de Caldara, així com concerts per a violí i sonates de Johann Friedrich Schreyfögel, objecte de la seva tesi doctoral. Fins avui ha enregistrat més de seixanta discs, molts dels quals han estat premiats per revistes especialitzades i recomanats per emissores europees. La seva col·laboració amb l'Institut Fryderyk Chopin de Varsòvia ha donat lloc a enregistraments de música romàntica polonesa i a un projecte dedicat a la integral de les simfonies de Mozart. Toca un violí italià antic de Giuseppe Guarneri 'del Gesù', cedit per la Florian Leonhard Fellowship.

## NIL AREN

Nil Aren és un actor català que ha forjat la seva trajectòria combinant formació en interpretació amb treball continu en cinema, televisió i teatre, així com en projectes audiovisuals i de creació contemporània.

En televisió ha participat a la sèrie *Com si fos ahir* (3Cat), on ha interpretat diferents personatges en diverses temporades, i al cinema a la pel·lícula *El rei Peret* (RTVE i 3Cat). També ha intervingut en curtmetratges com *Nihil Obstat*, *Éssers*, *L'últim dia* i *Impares*.

En teatre, ha treballat tant en teatre de text com en creació física, amb muntatges com *Solo compis de piso*, *Ajuste de cuentas*, *Malcom & Marie* i *Solo? Repeat!*, explorant registres que van des del drama contemporani fins a l'expressió corporal.

Paral·lelament, ha desenvolupat formació actoral i projectes vinculats al treball emocional i físic de l'intèrpret, i continua ampliant la seva trajectòria entre escenari i pantalla.

# Tast gastronòmic

---

**Forn Vilalta** - [fornvilalta.cat](http://fornvilalta.cat)

**Celler Abadal** - [abadal.net](http://abadal.net)

Amb la col·laboració especial de:



Amb la col·laboració de:



Amb l'ajut de:

SAS Prefabricats de formigó · Òptica Jané · Gestoria Mas Solsona · Forumgestió Assessors · Instal·lacions AGECE · Farmàcia Òptica Casas · Òmnium Segarra · Bonpreu · Alapont SA · Knauf · Solsona Experience Oliva Torras · La Mare Cultural · Tèxtil Olius · Vidres Solsona · Fustes Jané · Farmàcia M. Teresa Comas Riu · Koobin · Constructora de Solsona · Tallers Ballús · Ca l'Agneta · La Garriga de Castelladral · Urbi Apartments · Càmping La Ribera · Allotjaments El Miracle · Hotel El Monegal · Hotel Sant Roc · MMPlats · Restaurant Crisami · Forn pastisseria Camps · Cuadrench studio · Casa d'Espiritualitat del Miracle EssènciesCat · Acústic Barna · Slow Turisme · Associació d'Amics de Vergós Guerrejat · Associació cultural Riubrogent Associació Amics de Coaner · Hotel Alta Segarra · Hotel Can Alemany · Aparthotel Cal Marçal · Hotel Estel · Hotel Bonavista Hotel La Freixera · Hotel Sant Roc · Hotel Solsona Centre · Hotel Amèrica d'Igualada · Hotel Bremon · Guixés

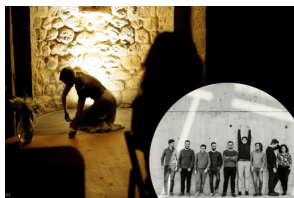
Productors:

Cafès Gener · November Tea · Casa Dalmases · Forn Coma · Jordi Roca · Celler Collbaix · El Molí · El Reguer · Espai Gastronòmic · Pastisseria Sangrà · CaLagneta · Celler Comalats · Pízzico · Cal Moliné · Celler Fargas-Fargas · Biolord · El Rosal · Salt del Colom · Licors Quevall · Forn Cal Pius · Formatges Blancafort · Forn Vilalta Artium · Celler Cooperatiu d'Artés · Pastisseria La Palmera · Celler Abadal · Celler Entrebosc · Lluc Crusellas · Celler Castell d'Encús · Fruits Secs Torra · Caldo Aneto · Can Solvi · Celler Grau i Grau · Parc de les Olor de Claret · Carquinyolis El Miracle · Ratafia del Miracle · Ratafia dels Carboners · Xocolates Aynousé · Restaurant Casal de Castelltallat · Vins Urpina · Eixarcolant · Agustí Pastisser Restaurant by Xavier Benito · Ladiferenta · Restaurant Vinaròs · Simats · Els Tractets · Espècies Teixidor · Hostal de Pinós · Fruits Taribó · Forn de pa Guerres · La Cabana d'en Geli · El Forn Antic · Victor Schmidt

Mitjans col·laboradors:



# No et perdis...



## Vetlla

CIA. MAGDALENA GARZÓN I COR CEREROLS

24 de maig - 18:30h.

Cementiri Nou

IGUALADA



## Il combattimento di Tancredi e Clorinda

ENSEMBLE CONTRATEMPS

6 de juny - 18:30h.

Plaça del Poble Vell | SÚRIA



## Bach en somnis

G. FLOTATS, A. PAPP,  
R. ESQUIUS I E. VILLEGAS

7 de juny - 17:30h. i 19:30h.

Molí dels Cups | OLIUS



## Fes-te amic del festival i gaudeix dels avantatges!

[www.espurnesbarroques.cat](http://www.espurnesbarroques.cat)

Amb el suport de:

